

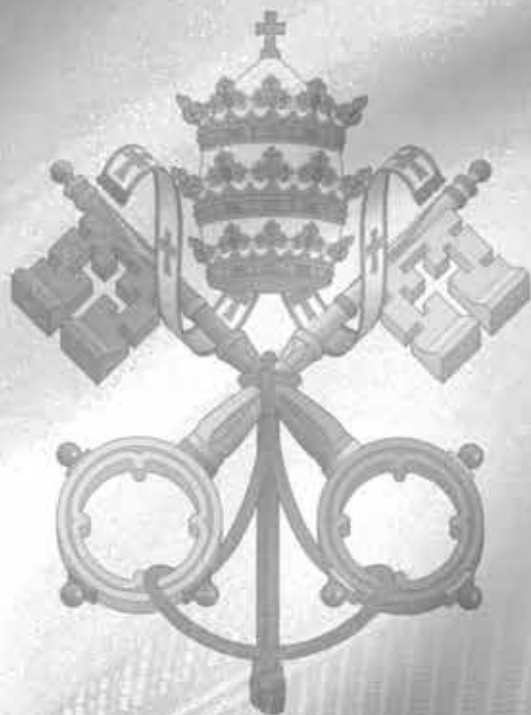

3/2018
(140) rok XVIII
ISSN 1508-5082

PODKARPACKI RZEGLAD SAMORZĄDOWY

6 TYSIĘCY
OSÓB NA
KONGRESIE
590
STR. 17

DZWON NIEPODLEGŁOŚCI –
NIEZWYKŁY
DAR SAMORZĄDU
STR. 9

Symboliczna podróż

Rodziny Ulmów

KALENDARIUM 2018

Daniel Kozik

Styczeń

- Arcybiskup Mieczysław Mokrzycki zasłużonym dla Województwa Podkarpackiego;
- Oddano do użytku obwodnicę Sokółowa Małopolskiego;
- Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Sportach Zimowych na Podkarpaciu;

Luty

- Podpisano Deklarację Spójności w Domu Polski Wschodniej w Brukseli;
- II Ogólnopolskie Forum Samorządów na Podkarpaciu;
- Konferencja Europa Karpat w Przemyślu;

Marzec

- XI Forum Europa-Ukraina w podbeszowskiej Jasionce;
- Ruszyła budowa autostradowego łącznika Przeworska;
- Uruchomiono połączenia lotnicze z Rzeszowa do Tel Awiwu;
- Kongres „Fly & More” po raz drugi na Podkarpaciu;
- Ksiądz Stanisław Słowik Zasłużonym dla Województwa Podkarpackiego;
- Ruszyła budowa obwodnic Oleszyc i Cieszanowa;

Kwiecień

- Rozpoczęto budowę łącznika autostradowego Straszęcina – Dębica;
- Dwa nowe szynobusy wjechały na podkarpackie tory;
- Wbito łopatę pod budowę zakładu produkcyjnego Southco w Jasionce;
- Uruchomiono połączenie lotnicze z Rzeszowa do Nowego Jorku;
- IV Europejski Kongres Samorządów na Podkarpaciu;

Maj

- 100 drzew miododajnych dla każdej podkarpackiej gminy na 100-lecie niepodległości;
- Rozpoczęto budowę obwodnicy Strzyżowa;
- Podpisano umowę na realizację systemu Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej;
- 57. Muzyczny Festiwal w Łańcucie;
- Podhalańczycy Zasłużeni dla Województwa Podkarpackiego;
- Podpisano umowę na przygotowanie dokumentacji drogi z Tyczyna do Dynowa;

Czerwiec

- Piłkarska reprezentacja Polski przygotowywała się w Arłamowie do mistrzostw świata w Rosji;
- Premiera filmu „Zimna wojna” Pawła Pawlikowskiego na Podkarpaciu;

- Obchody Dnia Samorządu Terytorialnego w Rzeszowie;
- Podpisano umowę na budowę bloku operacyjnego w szpitalu w Stalowej Woli;
- Kongres Business Without Limits po raz czwarty na Podkarpaciu;

Lipiec

- Forum Regionów Trójmorza w CWK G2A Arena;
- Ruszyła budowa mostu w Czarnej k. Łańcuta;
- Umowa na dofinansowanie 11 podkarpackich uczelni z budżetu województwa;
- Oddano do użytku drogę wojewódzką nr 897 na odcinku Tylawa – Daliowa;
- IV Podkarpackie Pokazy Lotnicze w Mielcu;
- Umowa na rewitalizację linii kolejowej nr 106 na odcinku Boguchwała – Czudec;

Sierpień

- Oddano do użytku nowoczesne oddziały w Centrum Opieki Medycznej w Jarosławiu współfinansowane z RPO WP;
- Wyższy poziom innowacji – start nowej kampanii promującej potencjał gospodarczy Podkarpacia;
- Podpisano umowę na koncepcję drogi wojewódzkiej i mostu na Sanie w Jarosławiu;
- Ruszyła budowa obwodnicy Kolbuszowej i Weryni;
- Pierwszy czterocłonowy szynobus wjechał na podkarpackie tory;
- Oddano do użytku tzw. drogę lotniskową, czyli nr DW869;

Wrzesień

- Podpisano list intencyjny na współprowadzenie przez MKiDN przemyskiego muzeum;
- Rozpoczęły się prace przy budowie obwodnicy Lubaczowa;
- Karpackie Dni Dobrosąsiedztwa;
- Podpisano list intencyjny dot. budowy bazy serwisowej dla samolotów PLL LOT w Jasionce;
- Ruszyła budowa centrum serwisowania silników lotniczych EME Aero w Jasionce;
- Kongres i Targi TSLA Expo Rzeszów na CWK w Jasionce;
- Szynobus w barwach narodowych na podkarpackich torach;

Październik

- Umowa na modernizację schroniska „Chatki Puchatka” na Połoninie Wętleńskiej;
- Podpisano aneks do Kontraktu Terytorialnego uwzględniającego realizację ministerialnego programu dla Bieszczad;
- Umowa na rozbudowę drogi wojewódzkiej 885 Przemyśl – Hermanowice – Granica Państwa w Malhłowicach;
- Umowa na współprowadzenie przez samorząd województwa sanockiego muzeum;
- Ruszyły prace przy budowie drugiego mostu na Wisłoce w Mielcu;
- Kongres „Europa Christi” w podbeszowskiej Jasionce;
- Rozpoczęto budowę ośrodka radioterapii w Tarnobrzegu;
- III Ogólnopolski Zjazd Polaków Ratuujących Żydów;
- Dr Mateusz Szpytma, dr hab. Elżbieta Rączy oraz śp. ks. Stanisław Leja, Zasłużonymi dla Województwa Podkarpackiego;

Listopad

- W Rzeszowie zabrzmiał Dzwon Niepodległości;
- Uroczyste obchody Święta Niepodległości na rzeszowskim rynku;
- III edycja Kongresu 590 na Podkarpaciu;
- Podpisano umowę na elektryfikację trasy kolejowej Ocice-Rzeszów;
- Nowy zarząd województwa rozpoczął pracę;
- Krzysztof Zanussi prezentuje „Eter” na Podkarpaciu;

Grudzień

- Delegacja z partnerskiego regionu Kuangsi z wizytą na Podkarpaciu;
- XII edycja Ekogali na Podkarpaciu;
- Ponad 126 mln euro zostaje na Podkarpaciu za sprawne wdrażanie RPO WP 2014-2020.

Kalendarium	2
Trzy pytania na początek kadencji – wywiad z Marszałkiem Władysławem Ortyłem	3
Sylwetki członków Zarządu Województwa Podkarpackiego	4
Sylwetki członków prezydium Sejmiku Województwa Podkarpackiego	5
Symboliczna podróż rodziny Ulmów do Watykanu	6-7
Sprawiedliwi na Podkarpaciu	8
Niezwykły Dar Samorządu	9
100 lat Niepodległej	10-11
Podkarpackie ma wysublimowany smak, czyli Ekogala 2018	12-13
Promykiem nadziei	14-15
Największy w Polsce frachtowiec	16
Kongres 590	17-19

Trzy pytania na początek kadencji

Władysław Ortyl

Marszałek Województwa Podkarpackiego

Funkcję tę pełni nieprzerwanie od 27 maja 2013 roku.

Wiek: 64 lata

Wykształcenie:

- Wydział Mechaniczny Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza w Rzeszowie, specjalność - konstrukcje lotnicze

Zainteresowania:

Sport, wycieczki górskie, kultura.

Reprezentuje Polskę i Województwo Podkarpackie w Komitecie Regionów przy Unii Europejskiej. Jest także członkiem Narodowej Rady Rozwoju powołanej przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę, zasiada w kapitule Orderu Odrodzenia Polski.

Podległe departamenty:

- Promocji i Współpracy Gospodarczej,
- Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego,
- Kontroli,
- Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym,
- Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych,
- Audyt Wewnętrzny,
- Informacji o Funduszach Europejskich,
- Bezpieczeństwo i Ochrona Informacji Niejawnych,
- Oddział Programu Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020.

■ **Minęło raptem kilka dni od pierwszej sesji nowej kadencji, a nowa rada już musiała rozpocząć prace nad budżetem na 2019 rok?**

– Terminy są nieubłagane, dlatego prace nad budżetem trwały jeszcze w poprzedniej kadencji. Przygotowaliśmy budżet zrównoważony, proinwestycyjny, na miarę możliwości naszych dochodów. Dużo środków przeznaczyliśmy na przygotowanie dokumentacji, mam tu na myśli projekty drogowe oraz projekty związane z ochroną zdrowia. Musimy w ten sposób przygotować się do nowej perspektywy finansowej. Apogeum wydawania środków z Regionalnego Programu Operacyjnego mamy za sobą. Stąd też budżet jest mniejszy. Aby to zrekompensować, przygotowaliśmy znaczący, prawie dwukrotny wzrost środków na inwestycje jednoroczne do kwoty ponad 120 mln zł. Chcemy też pozyskać środki z rezerwy budżetu państwa.

■ **Priorytety na najbliższy czas to?**

– Oczywiście realizacja naszych zobowiązań wyborczych. Pierwsza z nich to Podkarpackie Centrum Zdrowia Dziecka. W budżecie na 2019 rok na ten cel przeznaczonych jest 4,5 mln zł, z czego ponad 3,5 mln zł to dotacja ze skarbu państwa. W pierwszej kolejności chcemy wykonać projekty dla nowych budynków, które powstaną przy Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim nr 2, budowa Podkarpackiej Kolei Aglomeracyjnej, realizacja Podkarpackiego Centrum Nauki Łukasiewicza, następne inwestycje drogowe i dalsze wsparcie innowacyjnych przedsiębiorców - to najważniejsze zadania na najbliższy okres.

■ **A jeśli chodzi o naszą wiodącą inteligentną specjalizację?**

– W tym roku po raz drugi zapraszamy na Aerospace&Defence Meetings do Jasionki. Jest to duża impreza dla przedsiębiorców z branży lotniczej. Będą oczywiście V Podkarpackie Pokazy Lotnicze, tym razem na lotnisku w Turbii pod Stalową Wolą. Jeśli wspominamy o naszym Centrum Wystawienniczo-Kongresowym G2A Arena w Jasionce to trzeba powiedzieć o styczniowej imprezie jaką jest Forum Europa-Ukraina. Myślę, że z uwagi na konflikt jaki trwa cały czas u naszych sąsiadów, to wydarzenie znajdzie się w centrum uwagi.

Sylwetki członków Zarządu Województwa Podkarpackiego

Daniel Kozik

Ewa Draus wicemarszałek

Wiek: 58 lat.

Wykształcenie:

- Wydział Nauk Społecznych KUL;
- Instytut Nauk Społecznych i Ekonomicznych przy Instytucie Katolickim w Paryżu.
- Wyższa Szkoła Handlowa we Francji, wykształcenie w zakresie zarządzania przedsiębiorstwami międzynarodowymi.

Zainteresowania:

Kultura ludowa, zwłaszcza lokalne smaki muzyczne, kulinarne i kulturalne.

Podległe departamenty:

- Dróg i Publicznego Transportu Zbiorowego;
- Wspierania Przedsiębiorczości;
- Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie;
- Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego;

„Największą inwestycją jest budowa Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej, obejmująca zarówno modernizację linii kolejowej, zakup taboru oraz budowę hali do jego obsługi na stacji Rzeszów-Staroniwa. Budowane i modernizowane będą drogi wojewódzkie, między innymi obwodnice miast: Strzyżowa, Kolbuszowej czy Radomyśla, most w Jarosławiu, w Mielcu, a także mosty w Bieszczadach. Nową inicjatywą jest Program Poprawy Bezpieczeństwa na drogach, który zakłada budowę chodników oraz zatok autobusowych razem z samorządami. Chciałabym również zakończyć z sukcesem realizację RPO 2014-2020, by skutecznie wesprzeć przedsiębiorczość i innowacyjność na Podkarpaciu.”

Piotr Pilch wicemarszałek

Wiek: 53 lata.

Wykształcenie:

- Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie – studia na kierunku Geografia
- Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie – studia podyplomowe Zarządzanie Oświatą i Edukacja dla Bezpieczeństwa.

Zainteresowania:

Szachy, wędkarstwo, badminton.

Podległe departamenty:

- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- Rolnictwa, Geodezji i Gospodarki Mieniem;
- Edukacji, Nauki i Sportu;
- Podkarpackie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Rzeszowie;
- Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Rzeszowie;
- Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie w likwidacji;
- Jednostki oświatowe prowadzone przez Samorząd Województwa.

„Podkarpacki Naturalny Wypas II, Kampania informacyjno-edukacyjna pod nazwą „Rola Pszczoł Miodnych w zachowaniu bioróżnorodności w rolnictwie” wiążąca się z sadzeniem drzew miododajnych, Strategia Rozwoju Bieszczad, programy stypendialne dla uczniów i studentów, wsparcie podkarpackich uczelni. Chcę też realizować nową inicjatywę w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi - założenie Uniwersytetów Samorządności, w każdym powiecie województwa podkarpackiego.”

Stanisław Kruczek członek zarządu

Wiek: 53 lata.

Wykształcenie:

- Absolwent Politechniki Rzeszowskiej.

Zainteresowania:

Sport, w szczególności piłka nożna.

Podległe departamenty:

- Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej;
- Społeczeństwa Informacyjnego;
- Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych Regionalnego Programu Operacyjnego;
- Wojewódzkie zakłady opieki zdrowotnej;
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie.

„Wszystkie podejmowane przeze mnie inicjatywy będą realizowane w zgodzie z niezmiennym od lat moim celem nadrzędnym - Służyć ludziom.” Do głównych zadań, jakie stawiam przed sobą w bieżącej kadencji zaliczam: monitorowanie przeprowadzonej reorganizacji w podkarpackiej służbie zdrowia, kontynuacja inwestycji w służbie zdrowia, mądre zaprogramowanie i realizowanie zadań w ramach RPO WP na lata 2021-2027.”

Maria Kurowska członek zarządu

Wiek: 64 lata.

Wykształcenie:

- Akademia Ekonomiczna w Krakowie,
- Studia podyplomowe z Zarządzania Oświatą – WSIZ w Rzeszowie.

Zainteresowania:

Literatura historyczna i regionalna, turystyka piesza.

Podległe departamenty:

- Ochrony Środowiska;
- Rozwoju Regionalnego;
- Zespół Parków Krajobrazowych w Krośnie;
- Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu;
- Wojewódzki Urząd Pracy;
- Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego.

„W bieżącej kadencji zarządu województwa zamierzam podjąć działania na rzecz budowy sieci wodociągowej w gminach i miejscowościach, w których brak jest wody pitnej. Skupię się także na eliminacji źródeł zanieczyszczających powietrze, opracowaniu Programu Ochrony Środowiska przed hałasem, aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, ustanowieniu Planu ochrony parków krajobrazowych, a także opracowaniu Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030.”

Sylwetki członków prezydium Sejmiku Województwa Podkarpackiego

Daniel Kozik

Jerzy Borcz przewodniczący Sejmiku

Wiek: 63 lata.

Wykształcenie:

- Wyższe, WSP Rzeszów.

Zainteresowania:

Matematyka, szachy, muzyka bluesowa.

Komisje sejmikowe:

- Komisja Główna;
- Komisja Budżetu Mienia i Finansów;
- Komisja Rolnictwa, Rozwoju Obszarów Wiejskich i Ochrony Środowiska;
- Komisja Statutowa;

Inicjatywy, jakie zamierza podjąć w bieżącej kadencji:

- Zdecydowana poprawa infrastruktury komunikacyjnej pomiędzy południem województwa podkarpackiego a Rzeszowem.
- Aktywizacja środowiska akademickiego na rzecz dbałości o tradycyjne wartości rodzinne i patriotyczne.
- Budowa Centrum Nauki im. Ignacego Łukasiewicza.

Jerzy Cypryś wiceprzewodniczący Sejmiku

Wiek: 52 lata.

Wykształcenie:

- Wyższe, WSP Rzeszów.

Zainteresowania:

Historia, bo uczy myślenia przyczynowo-skutkowego i z niej płyną wnioski i wskazówki dla działalności oraz sport – dziś już bardziej jako kibic – siatkówki i piłki nożnej.

Komisje sejmikowe:

- Komisja Główna;
- Komisja Budżetu Mienia i Finansów;
- Komisja Współpracy z Zagranicą, Turystyki i Promocji;
- Komisja Statutowa;

Inicjatywy, jakie zamierza podjąć w bieżącej kadencji:

- inicjatywy zmierzające do zrównoważonego rozwoju regionu, bo każdy fragment województwa ma potencjał, który warto wesprzeć i rozwinąć,
- poprawa dostępności komunikacyjnej Podkarpacia z naskiem na bezpieczeństwo naszych szlaków komunikacyjnych,
- rozwój szkolnictwa ściśle powiązanego z rynkiem pracy,
- upowszechnianie dziedzictwa kulturowego regionu,
- uporządkowanie gospodarki wodnej i poprawa jakości powietrza.

Teresa Pamuła wiceprzewodnicząca Sejmiku

Wiek: 62 lata.

Wykształcenie:

- Wyższe, Akademia Rolnicza w Krakowie.

Zainteresowania:

Lubię czytać, szczególnie powieści historyczne, pamiętniki, zawsze znajdę czas na dobry film, interesuje mnie sport, prawie każda dyscyplina sportowa.

Komisje sejmikowe:

- Komisja Główna;
- Komisja Budżetu Mienia i Finansów;
- Komisja Rozwoju Regionalnego;
- Komisja Rolnictwa, Rozwoju Obszarów Wiejskich i Ochrony Środowiska;

Inicjatywy, jakie zamierza podjąć w bieżącej kadencji:

- Modernizacja dróg wojewódzkich i związana z tym poprawa bezpieczeństwa na drogach poprzez budowanie chodników, zatoczek autobusowych, ścieżek rowerowych. Są duże potrzeby w tym zakresie, ale też i oczekiwania mieszkańców województwa podkarpackiego. Szczególnie ważne jest połączenie komunikacyjne z sąsiednimi województwami ale też wspieranie inicjatyw kolejowych i drogowych w ramach Programów Transgranicznych Polska Białoruś Ukraina (np. droga za przejściem granicznym w Budomierzu).
- Tworzenie miejsc pracy poprzez promocję terenów inwestycyjnych w najbardziej potrzebnych powiatach co ułatwi podejmowanie młodym ludziom decyzji o pozostawaniu w swoich rodzinnych miejscowościach. Zrównoważony rozwój wsi i terenów wiejskich poprzez wykorzystanie środków unijnych w ramach PROW, wsparcie i promocja wysokiej jakości żywności (konkurencyjne gospodarstwa rolne i producenci rolno - spożywczy).
- Wspieranie rozwiązań związanych z skróceniem kolejek do specjalistów i usług medycznych szczególnie osób starszych i schorowanych. czego dobrym przykładem są inwestycje w Uzdrawisko Horyniec sp. z o.o.

Czesław Łączak wiceprzewodniczący Sejmiku

Wiek: 64 lata.

Wykształcenie:

- Wyższe, Akademia Ekonomiczna w Krakowie.

Zainteresowania:

Piłka nożna, ogrodnictwo, pszczelarstwo, uprawa borówki amerykańskiej.

Komisje sejmikowe:

- Komisja Główna;
- Komisja Budżetu Mienia i Finansów;
- Komisja Statutowa;

Inicjatywy, jakie zamierza podjąć w bieżącej kadencji:

Działania na rzecz:

- budowy zjazdu z A-4 pomiędzy Dębicą a Tarnowem w gminie Czarna Tarnowska;
- wprowadzania programów w zakresie poprawy czystości powietrza;
- likwidacji pomnika czynu rewolucyjnego w Rzeszowie.

Symboliczna podróż rodziny Ulmów do Watykanu

Tomasz Leyko

– Jest przykładem wierności Bogu, jego przykazaniom, miłości bliźniego oraz szacunku dla ludzkiej godności – tak o rodzinie Ulmów z Markowej mówił Papież Franciszek. Słowa Ojca Świętego podczas audiencji generalnej usłyszało kilka tysięcy osób, a znacznie więcej za pośrednictwem mediów.

Dzień wcześniej na Uniwersytecie Papieskim Urbanianum otwarto wystawę „Rodzina Ulmów – Honorując Sprawiedliwych”, towarzyszyło mu sympozjum poświęcone polskim bohaterom. Zainteresowanie historią heroicznej postawy i męczeństwa markowskiej rodziny w Watykanie przeszło oczekiwania organizatorów. Dopisali goście oraz media zarówno polskie jak i włoskie. Samorząd Województwa reprezentował wicemarszałek Piotr Pilch oraz radny województwa Bogdan Romaniuk.

Czekając na beatyfikację

– To symboliczna podróż rodziny Ulmów do Stolicy Piotrowej. Historia przedstawiona na wystawie opowiada nie tylko o bohaterach z Podkarpacia, ale również o rodzinach Baranków i Kowal-

skich, którzy ponieśli taką samą cenę, za przywiązanie do przykazania miłości bliźniego – powiedział Bogdan Romaniuk, radny Województwa Podkarpackiego, który od lat zaangażowany jest propagowanie postawy rodziny z Markowej.

– Cieszę się, że jesteśmy w miejscu najważniejszym dla chrześcijan, w Watykanie i właśnie tutaj dajemy świadectwo o polskich bohaterach. Dziś często słyszeliśmy wypowiedzi o procesie beatyfikacyjnym. Mocno liczymy, że wkrótce Ulmowie dołączą do grona błogosławionych – powiedział wicemarszałek Piotr Pilch.

Ekspozycja powstała dzięki dofinansowaniu przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych w ramach konkursu „Współpraca w Dziedzinie Dyplomacji Publicznej 2018” oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego

w Rzeszowie. Organizatorem jest Fundacja im. Rodziny Ulmów SOAR oraz Archidiecezja Przemyska. Natomiast współautorem jest Muzeum w Markowej. Opracowanie graficzne zostało przygotowane przez firmę MWE z Warszawy.

– Patrząc na przebieg procesu beatyfikacyjnego chcę podkreślić, że Ulmowie to wspaniały dar dla współczesnych rodzin. Ich postawa wzywa nas, byśmy byli odważni w życiu wiarą i miłością, w obliczu zagrożeń i niebezpieczeństw – mówił metropolita przemyski abp Adam Szal.

Papieskie przesłanie

Papieskiej audiencji jak zwykle towarzyszyło olbrzymie zainteresowanie wiernych. Po raz pierwszy o tej porze roku, papieża zaprosił wiernych do Auli

Papież Franciszek otrzymał specjalnie dla niego namalowany obraz Stasi Ulma. Z prawej abp Adam Szal, ks. Witold Durda, Bogdan Romaniuk i wicemarszałek Piotr Pilch.

FOT: SERVIZIO FOTOGRAFICO VATICANO

Pawła VI, a nie na Plac św. Piotra. Choć była to ta sama audiencja, podczas której uwagę całego świata zwrócił głuchoniemy chłopczyk, śmiało bawiący się tuż przy papieżu i szwajcarskich gwardzistach, to dla Polaków zgromadzonych w auli jak i przed telewizorami najważniejsze było przesłanie dotyczące Rodziny Ulmów. Ojciec Święty użył sformułowania „oczekujących na beatyfikację” co zdaniem postulatora procesu, ks. Witolda Durdy można uznać za znaczące.

Po audiencji Papież Franciszek podszedł do delegacji z województwa podkarpackiego. Wicemarszałek Piotr Pilch, radny województwa Bogdan Romaniuk, arcybiskup Adam Szal oraz postulator procesu beatyfikacyjnego rodziny Ulmów ks. dr Witold Burda, przekazali Ojcu Świętemu obraz namalowany specjalnie dla papieża przez Eliasza Dyrowa, stypendystę marszałka Władysława Ortyła, przedstawiający Stasię, najstarszą córkę Wiktorii i Józefa Ulmów.

Ojciec Święty Franciszek

Pozdrawiam pielgrzymów z Polski, a szczególnie organizatorów wystawy otwartej w Uniwersytecie Urbanianum, poświęconej polskiej rodzinie rozstrzelanej przez niemieckich nazistów za ukrywanie Żydów. W kontekście rozważań o dekalogu, niech ta rodzina Sług Bożych oczekujących na beatyfikację, będzie dla wszystkich przykładem wierności Bogu jego przykazaniom, miłości bliźniego oraz szacunku dla ludzkiej godności.

foto. Tomasz Leyko

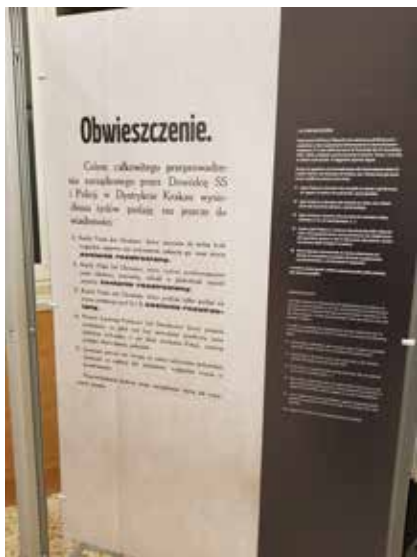
Kardynał Amato otrzymuje symboliczny dzwon niepodległości

foto. Tomasz Leyko

Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem

foto. Tomasz Leyko

Od prawej minister Jan Kapszyk, abp Adam Szal, kard. Amato, ks. Witold Durda i wicemarszałek Piotr Pilch

MUZEUUM POLAKÓW RATUJĄCYCH ŻYDÓW PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ IM. RODZINY ULMÓW W MARKOWEJ

Powstało z inicjatywy samorządu województwa podkarpackiego. Uroczyste otwarcie z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy odbyło się 17 marca 2016 roku. Zbudowano je w celu upamiętnia Polaków, którzy z narażeniem życia ratowali Żydów podczas wojny. W czerwcu 2017 województwo podkarpackie przekazało muzeum do współprowadzenia przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Do końca września 2018 roku odwiedziło je ponad 100 000 zwiedzających. Józef i Wiktoria Ulmowie byli mieszkańcami wsi Markowa. Za ukrywanie Żydów podczas okupacji niemieckiej zostali zamordowani 24 marca 1944 roku. Niemieccy zastrzelili Józefa i będącą w ciąży Wiktorię oraz szóstkę ich dzieci i ukrywających się w ich domu Żydów. W 1995 r. Wiktoria i Józef Ulmowie zostali uhonorowani pośmiertnie tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. Trwa proces beatyfikacyjny rodziny.

Uczestnicy sympozjum

- Kardynał Angelo Amato – emerytowany Prefekt Kongregacji Spraw Kanonicznych
- Arcybiskup Adam Szal – Metropolita Przemyski
- Wojciech Kolarski – podsekretarz stanu z Kancelarii Prezydenta RP
- Jan Kapszyk – szef Urzędu ds. Komendantów i Osób Represjonowanych
- Janusz Kotański – ambasador RP w Watykanie
- Oren David – ambasador Izraela w Watykanie
- Helena Troszczyńska-Górska, Irena Sendeczka-Rzońca i Tadeusz Stankiewicz – „Sprawiedliwi wśród narodów świata”

Sprawiedliwi na Podkarpaciu

Monika Konopka, Fot. M. Mielniczuk M. Konopka

Podczas wojny nieśli pomoc Żydom. Dzisiaj niosą światu wiedzę o tragizmie Holokaustu. „Sprawiedliwi”, bo o nich mowa, spotkali się w połowie października na Podkarpaciu podczas organizowanego po raz trzeci Ogólnopolskiego Zjazdu Polaków Ratujących Żydów. Jego idea jest przywracanie pamięci o Polakach, którzy w mrokach wojny i niemieckiej okupacji mieli odwagę nieść pomoc narodowi żydowskiemu.

„Sprawiedliwi” w urzędzie marszałkowskim

Podkarpacie gościło „Sprawiedliwych” w październiku. Zjazd został oficjalnie otwarty w urzędzie marszałkowskim. Dzień wcześniej uczestnicy modlili się wspólnie podczas mszy św. w Kościele Farnym w Rzeszowie, a trzeciego dnia, na zakończenie spotkali się w Markowej.

– To wydarzenie buduje poczucie naszej narodowej wartości, a z drugiej kieruje do ludzi, zwłaszcza młodych, ważny przekaz mówiący o powinności chrześcijańskiej – mówił marszałek województwa Władysław Ortyl otwierając zjazd „Sprawiedliwych”.

Listy do uczestników wydarzenia skierowali m.in. Prezydent RP Andrzej Duda oraz Marszałek Sejmu RP Marek Kuchciński.

Podniosłym momentem podczas otwarcia była ceremonia wręczenia odznaczeń państwowych przyznanych przez szefa Urzędu ds. Komitantów i Osób Represjonowanych Jana Kasprzyka. Medale Pro Bono Poloniae otrzymali: Anna Stupnicka-Bando, Irena Senderska-Rzońca, Józef Sowa, Tadeusz Stankiewicz. Medalami pro Patria uhonorowane zostały 24 osoby.

– Dziękujemy wam za świadectwo, za odwagę, za wasze męstwo, za postawę przywiązania do najważniejszej wartości, jaka od wieków kształtuje naszą cywilizację. Tą wartością jest miłość bliźniego – powiedział do „Sprawiedliwych” Jan Kasprzyk.

Podczas wydarzenia wręczono także podkarpackie odznaczenia „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”. Otrzymali je: wiceprezes IPN, dr Mateusz Szpytma – zaangażowany w budowę Muzeum Polaków ratujących Żydów w Markowej, dr hab. Elżbieta Rączy – historyk, wykładowca, pracownik IPN – zajmująca się dokumentowaniem faktów o zagładzie Żydów, a także pośmiertnie ks. Stanisław Leja, który działał na rzecz zachowania pamięci o rodzinie Ulmów z Markowej.

Z okazji zjazdu w urzędzie marszałkowskim otwarta została także wystawa „Polacy ratujący Żydów podczas II wojny światowej” zorganizowana przy współpracy z IPN w Rzeszowie.

Otwarcie „Sadu Pamięci”

Ostatniego dnia zjazdu uczestnicy spotkali się w Markowej, gdzie otwarto

i poświęcono „Sad Pamięci” znajdujący się przy Muzeum Ulmów. Oprawę temu wydarzeniu zapewniła Kompania Honorowa 21. Brygady Strzelców Podhalańskich.

– Zaczątek tego sadu powstał w momencie otwarcia tego muzeum w 2016 roku, gdy prezydent Andrzej Duda zasiał tu drzewko. Ten sad nam się rozrósł, inwestycja została zakończona rok temu. Dość długo czekaliśmy z jego otwarciem, ale czekaliśmy na odpowiedni moment, a takim jest zjazd „Sprawiedliwych” – mówiła dyrektor muzeum Anna Stróż-Pawłowska.

Anna Stupnicka-Bando, prezes Polskiego Towarzystwa Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata, dziękowała wszystkim, którzy wspierają „Sprawiedliwych” w głoszeniu ich świadectwa:

– Przez tyle lat była o nas cisza. Teraz dopiero to wszystko odżyło. Sprawia to nam „Sprawiedliwym” ogromną radość – mówiła w Markowej.

Po wystąpieniach arcybiskup Adam Szal odmówił modlitwę, po której poświęcił „Sad Pamięci”. Następnie delegacja złożona m.in. z przedstawicieli „Sprawiedliwych” oraz władz województwa złożyła kwiaty przed Pomnikiem Rodziny Ulmów, który znajduje się w „Sadzie Pamięci”.

Sad w Markowej jest integralną częścią muzeum i nawiązuje z jednej strony do sadowniczej pasji patrona muzeum, Józefa Ulmy, a z drugiej – do Ogrodu Sprawiedliwych na Wzgórzu Pamięci Instytutu Yad Vashem w Jerozolimie. W „Sadzie Pamięci”, na szklanych podświetlanych tablicach, wymieniono blisko 1500 nazw wsi, miasteczek i miast, w których w czasach okupacji niemieckiej prześladowanych Żydów ratowali Polscy Sprawiedliwi wśród Narodów Świata.

„Sprawiedliwi” to osoby nieżydowskiego pochodzenia, które za pomoc okazaną Żydom podczas II wojny światowej otrzymały odznaczenie honorowe przyznawane przez państwo Izrael. O nadaniu tytułu Sprawiedliwego wśród Narodów Świata decyduje Instytut Yad Vashem w Jerozolimie.

Wręczenie odznaczeń państwowych

„Sad Pamięci” poświęcił abp Adam Szal

Sprawiedliwi zwiedzili Muzeum w Markowej

dr Mateusz Szpytma – „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”

Modlitwa na grobie Rodziny Ulmów

Niezwykły Dar Samorządu

Michał Mielniczuk

Rzeszów, 11 listopada 2018 r. Na Placu Farnym po raz pierwszy rozbrzmiewa Dzwon Niepodległości. Inauguracyjnego uderzenia dokonał marszałek Władysław Ortyl, rozpoczynając tym samym regionalną część obchodów 100-lecia odzyskania wolności.

Kilka miesięcy wcześniej podczas obrad zarządu województwa, z inicjatywy ówczesnego wicemarszałka Bogdana Romaniuka, gremium podejmuje decyzję o ufundowaniu niezwykłego daru. Dzwon Niepodległości ma przypominać mieszkańcom Podkarpacia o wielkim wysiłku i ofierze jaką ponosiły pokolenia Polaków, walczących o przywrócenie ich kraju na mapy świata.

Zrodzony w ogniu

Ważące tonę arcydzieło to efekt pracy przemysłowych ludwisarz. Dzwon Niepodległości „przyszedł na świat” w słynnej pracowni Jana Felczyńskiego. Przygotowania do odlewu trwały kilkanaście dni, zaś same „narodziny” zaledwie kilkanaście minut. Formę dzwonu - stworzoną z mieszanki gliny, końskich odchodów i domieszki loju - zakopano w jamie odlewniczej pracowni. Zdobiące go litery, ornamenty oraz wizerunki zostały wykonane z wosku, natomiast do formy przyklejono je masłem. Sam materiał odlewniczy stanowiła mieszanka brązu, cyny oraz miedzi rozgrzana do temperatury sięgającej 1100 stopni. Płaszcz dzwonu przyozdobiono narodowym godłem, herbem województwa oraz tekstem „Roty” Marii Konopnickiej.

Dźwięk Niepodległości

Premiera dzwonu na Placu Farnym cieszyła się dużym zainteresowaniem rzeszowian, którzy licznie uczestniczyli w uroczystościach 11 listopada. Takie audytorium spowodowało wyjątkowe skupienie nie tylko marszałka Ortyla, ale także szeregu samorządowców, parlamentarzystów, duchownych, służb mundurowych, przedstawicieli organizacji społecznych i przedsiębiorców, których uderzenia śledzili dziennikarze z kilkudziesięciu redakcji regionalnych i ogólnopolskich mediów. Tuż za nimi do wybicia ustawili się mieszkańcy miasta i regionu. Tych było kilka tysięcy. Przez dwa dni Plac Farny rozbrzmiewał uderzeniami mniej lub bardziej donośnymi. Wszak za szarfę uwiązaną do serca dzwonu, ciągnęły zarówno małe dzieci, jak i szukający potwierdzenia swej siły mężczyźni.

Trzy uderzenia prezydenta

Na uroczystości zaproszenie otrzymał także prezydent Andrzej Duda, jednak regionalne obchody w sposób oczywisty kolidowały z kalendarzem głowy państwa. Szansę zmierzenia się z dzwonem, prezydent dostał już kilka dni później, przy okazji odbywającego się w Jasionce Kongresu 590. Andrzej Duda w dzwon uderzył trzy razy, dokładając sił przy każdej próbie - skutecznie sprawdził trwałość szklanej konstrukcji G2A Areny. Kolejnego dnia w Jasionce gościł premier Mateusz Morawiecki, który choć nie bił w dzwon, otrzymał od marszałka pomniejszoną replikę przemysłowego dzieła.

PROJEKT I WYKONANIE: SEBASTYAN KIESZKOWSKI
FOTOGRAFIE: MICHAŁ MIELNICZUK
BIURO PRASOWE UMWP

Podkarpackie ma wysublimowany smak, czyli EKOLOGAŁA 2018

Aleksandra Gorzelak-Nieduży

Barwnie, pysznie, pięknymi zapachami i wyrafinowanymi smakami - tak już po raz dwunasty Ekogala promowała podkarpacką i polską żywność najwyższej jakości. Była to także szansa zaprezentowania produktów tradycyjnych z różnych regionów Europy, a nawet świata.

– Jesteśmy dumni, że to właśnie nasz region jest postrzegany jako ten, który od lat stawia na żywność wysokiej jakości i dobry smak oraz skutecznie go promuje – powiedział marszałek Władysław Ortyl, uroczystie otwierając Międzynarodowe Targi Produktów i Żywności Wysokiej Jakości Ekogala 2018. 7 i 8 grudnia gościły one w CWK G2A Arena w Jasionce k. Rzeszowa.

Prestiżowe targi

– Ekogala na trwałe wpisała się w kalendarz imprez targowo-wystawienniczych dedykowanych rolnictwu ekologicznemu w Polsce. Stała się doskonałym miejscem do nawiązywania kontaktów handlowych między wytwórcami i dystrybutorami żywności. To także świetna okazja do zapoznania się z nowymi trendami i technologiami w branży czy wreszcie szansa wymiany doświadczeń. Jesteśmy dumni, że to my od lat wyznaczamy szlaki i promujemy modę na produkty tradycyjne i ekologiczne – podkreślał w swym powitalnym przemówieniu marszałek Władysław Ortyl.

W XII Ekogali uczestniczyło blisko 150 wystawców, producentów i wytwórców. Mięsa, wędliny, ryby, oleje, nabiał, pie-

Barwnie i kolorowo było na tegorocznej Ekogali

czywo, owoce, warzywa, a także soki, miody, wyroby cukiernicze, zioła i kosmetyki – wszystko to zaprezentowali wystawcy. Nie zabrakło też ozdób, stroików i specjałów prosto na świąteczny stół.

Wystawcy ze świata

Liczną grupę, bo aż 25 wystawców, stanowili goście z Chin, Ukrainy, Rumunii i Grecji.

– Kiedy przed 11 laty zaczęliśmy jako współorganizatorzy Ekogali, zakładaliśmy, że chcemy promować żywność ekologiczną i najwyższej jakości, szukać dla niej nabywców, edukować konsumentów. Przez lata ta impreza się rozrastała i nadal rozrasta, a świadomość i potrzeby klientów bardzo się zmieniły. Dodatkowo, w 2019 roku wchodziły nowe przepisy dotyczące rolniczej sprzedaży bezpośredniej i to dla nas wielka szansa. Tym bardziej musimy pokazywać nasze produkty – podkreślał podczas targów Piotr Puchalski prezes Podkarpackiej Izby Rolnictwa Ekologicznego.

Od początku istnienia Ekogali goszczą na niej wystawcy z zagranicy. W tym roku po raz drugi pojawili się goście z Chin. Marszałek Władysław Ortyl spotkał się z delegacją reprezentującą region Kuangsi Chuang, który jest regionem partnerskim dla Podkarpacia.

– Cieszymy się, że na Ekogali możemy prezentować nasze produkty tradycyjne wpisane na listę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Mamy na niej rekordową liczbę 230 produktów! Wiele z nich zainteresowało nawet naszych chińskich gości – podkreślał marszałek Władysław Ortyl.

Targi to okazja do spotkań i rozmów

VIP-y GOTUJĄ – Wicemarszałek Piotr Pilch przygotowywał świąteczne pierniki

VIP-y GOTUJĄ – Chińscy goście chętnie zgłębiali tajniki tradycyjnych potraw świątecznych

VIP-y GOTUJĄ – Marszałek Władysław Ortyl testował swe kulinarne talenty przy przygotowaniu ruskich pierogów

Uniwersytety samorządności

Pierwszy dzień targów był okazją za prezentowania 100 inicjatyw w stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi.

– Podkarpacki Program Odnowy Wsi ma integrować i aktywizować wiejskie społeczności, zaspokajać potrzeby społeczne i kulturalne – mówił na targach wicemarszałek Piotr Pilch odpowiedzialny za sprawy rolnictwa. – W ramach programu zaczynamy nową inicjatywę - stworzenie „Uniwersytetu samorządności”. Nawiązujemy w ten sposób do 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Program ruszy w 2019 roku – mówił podczas Ekogali wicemarszałek Piotr Pilch.

Pomysł zakłada powstanie na Podkarpaciu 21 placówek Uniwersytetu samorządności, po jednej w każdym powiecie. Mają się w nich odbywać wykłady, szkolenia, spotkania edukacyjne dla mieszkańców.

Na ekogalowej scenie zaprezentowali się zwycięzcy 7. edycji konkursu Piękną Wieś Podkarpacka, organizowanego w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020. Zwycięzcy zmagają na najbardziej zadbaną wieś

zostały Bratkowice w gminie Świlcza. Drugie miejsce przypadło Gniewczyźnie łańcuckiej w gminie Tryńcza, a na trzecim znalazł się Korzeniów z gminy Żyraków.

VIP-y gotują

Największą atrakcją drugiego dnia Ekogali był pokaz gotowania na żywo – „Vip-y gotują”. W zmaganiach kulinarnych udział wzięli marszałek Władysław Ortyl, wicemarszałek Piotr Pilch, przedstawiciele delegacji chińskiej, wiceprezydent Rzeszowa Andrzej Gutkowski, sportowiec Krystian Herba oraz podróżniczka Małgorzata Szumska.

W gustownych fartuszkach i czapkach marszałkowie prezentowali publiczności swoje kucharskie talenty. Marszałek Władysław Ortyl z dużą wprawą lepił ruskie pierogi, choć jak sam przyznaje, w czasie przedświątecznych przygotowań, bierze na siebie raczej zadania dotyczące wystroju domu i choinki.

Wicemarszałek Piotr Pilch udowodnił z kolei, że do upieczenia smacznych pierników potrzebne są chęci, serce oraz sprawdzone składniki. Obu marszałkom wsparcie w kuchennych wyzwaniach okazały małżonki, które chętnie udzielały rad i cieszyły się, że od teraz będą miały profesjonalną pomoc w kuchni.

Tysiące gości targów

– Ekogala jest ważna dla podkarpackiego rolnictwa, bo dzięki niej producenci ekologicznej żywności mogą zaistnieć. Wydarzenie jest też istotne dla konsumentów, którzy szukają dobrych, podkarpackich specjaltów. Na pewno będziemy je kontynuować – powiedział marszałek Ortyl.

Jak co roku, Ekogala przyciągnęła kilka tysięcy ludzi. Konferencje, spotkania, degustacje, konkursy oraz pokazy gotowania i rękodzieła – przeznaczone były dla najmłodszych, młodzieży oraz dorosłych. Wszystko po to, aby jeszcze mocniej promować żywność najwyższej jakości, tę wytwarzaną tradycyjnie oraz ekologiczną. Targi od lat są także forum wymiany wiedzy i doświadczeń, miejscem spotkania z klientami i rozmów handlowych. To także świetna okazja, żeby poczuć atmosferę przygotowań do Świąt Bożego Narodzenia. W roku wielu odwiedzających targi wyszło z prezentami – choinkami i siankiem na wigilijny stół, rozdawanymi przez organizatorów.

– Ta edycja Ekogali, to kolejny sukces Podkarpacia. Zwiększa się bowiem liczba wystawców, rośnie liczba odwiedzających. To nasz wspólny sukces – podsumował wydarzenie wicemarszałek Piotr Pilch.

foto. M. Mielniczuk

Ekogala rozbrzmiewała dźwiękami kolęd i ludowych przyspiewek

foto. M. Mielniczuk

Najwyższa jakość prezentowanych produktów to standard Ekogali

foto. M. Mielniczuk

Po raz drugi na targi przyjechali wystawcy z Chin

foto. M. Mielniczuk

XII Ekogala zgromadziła 150 wystawców

Promykiem nadziei... –

Krzysztof Zanussi na premierze „Eteru” w Rzeszowie

Aleksandra Gorzelak-Nieduży

Po światowej premierze w Rzymie i ogólnopolskiej w Warszawie, na dwa dni przed wejściem do kin „Eter” miał premierę w Rzeszowie.

– Po raz pierwszy realizowałem zdjęcia do filmu na Podkarpaciu. Z przyjemnością mógłbym tu wrócić z kolejnymi projektami – mówił w Rzeszowie reżyser i scenarzysta Krzysztof Zanussi. W swym najnowszym dziele zatytułowanym „Eter” podejmuje on kwestie dobra i zła, słabości i wielkości ludzkiej natury, roli wiary i nauki w życiu człowieka.

Premierę zorganizowała Podkarpacka Komisja Filmowa wraz ze Studiem TOR i Next Film. Na pokazie, razem z reżyserem i scenarzystą Krzysztofem Zanussim, gościli także odtwórca głównej roli Jacek Poniedziałek, producent, szef Studia Filmowego „TOR” Janusz Wąchała oraz debiutujący ukraiński aktor Ostop Vakuliuk.

– Niektórzy mogą określić ten film jako rodzaj metafizycznego thrillera, ale też intelektualne wyzwanie. Są w nim pytania, na które współczesny człowiek wciąż szuka odpowiedzi – mówi odtwórca głównej roli Jacek Poniedziałek na premierze filmu – Krzysztof Zanussi jest według mnie filozofem i stąd wynika intelektualna przyjemność pracy z nim. Jako artysta jest dla mnie wzorem, przykładem uczciwości, bycia wiernym sobie, reżyserem, który przez całe swoje życie robi mądre, dające do myślenia filmy – mówił aktor.

Reżyser Krzysztof Zanussi podczas premiery w Rzeszowie

foto: M. Mielniczuk

Od szpiegowstwa do metafizyki

– To jest historia troszkę szpiegowska, dzieje się przed I wojną światową, w jakimś garnizonie austro-węgierskim na terenie Galicji. Tak naprawdę to opowieść, właściwie przypowieść, o postawach i ludziach całkowicie współczesnych. To są pytania o zło i dobro, o to w imię czego człowiek dokonuje badań naukowych, bo były czasy, kiedy naukę ceniono tak bardzo, że aż chyba przeceniono i chciano, aby rozwiązała wszystkie ludzkie problemy, a to niemożliwe. Jest to wreszcie opowieść o złu, bo zło mnie przeraża, a ono kryje się w nas wszystkich. Ono nie jest zewnętrzne, my często zapraszamy je do siebie. I nad tym warto się zastanowić – mówił w Rzeszowie twórca „Eteru” Krzysztof Zanussi.

W rzeszowskiej premierze uczestniczył także aktor Jacek Poniedziałek, dla którego reżyser napisał główną rolę w „Eterze”.

Podkarpacki wkład

Premiera w Rzeszowie nie była przypadkowa. „Eter” czyli najnowsze dzieło jednego z twórców „kina moralnego niepokoju” otrzymał dofinansowanie z budżetu Samorządu Województwa Podkarpackiego i Miasta Rzeszowa, w ramach Podkarpackiej Komisji Filmowej. Zdjęcia filmu powstawały między innymi w podkarpackich plenerach.

– Cieszymy się, że nasz region swoimi środkami wspiera artystyczne projekty filmowe. I to tak znanych i uznanych twórców. To dla nas promocja i powód do dumy – mówił w czasie premiery członek zarządu województwa Stanisław Kruczek.

Wyprodukowany przez Studio Filmowe TOR „Eter” powstał jako koprodukcja polsko-ukraińsko-węgiersko-litewska,

Cieszę się, że możemy współfinansować ambitne projekty filmowe - powiedział członek zarządu Stanisław Kruczek

foto: M. Mielniczuk

Podkarpacka premiera ETERU odbyła się dwa dni przed wejściem filmu do kin

z udziałem wkładu włoskiego. Decyzja o dofinansowaniu „Eteru” zapadła w I konkursie Podkarpackiej Komisji Filmowej, która jest częścią Podkarpackiego Funduszu Filmowego i podlega marszałkowi.

Siła regionalnych funduszy

– *Moim zdaniem regionalne fundusze filmowe są bardzo ważne, przede wszystkim ze względów moralnych. Nawet niewielka pomoc finansowa to rodzaj wyjścia naprzeciw artystom, pokazanie, że ktoś w nas wierzy, ktoś na nas stawia. Podkarpacki Fundusz Filmowy poparł kilka bardzo udanych filmów - „Zimną wojnę” Pawlikowskiego i „Ułaskawienie” Kolskiego. Widać, że wiecie, na co te pieniądze wydawać. To przyciąga uwagę twórców do regionu i jest świetnym sposobem promocji –* podkreślał Krzysztof Zanussi.

– *Podkarpacka Komisja Filmowa wystartowała późno, ale od początku stawiamy na jakość. Mieliliśmy to szczęście, że o dofinansowanie zwrócili się do nas uznani twórcy. To jeden z efektów naszej współpracy ze światem filmu –* mówiła podczas pokazu Marta Kraus, kierownik Podkarpackiego Funduszu Filmowego.

– *Duża część polskich filmów jest kręcona w Warszawie i okolicach ze względów finansowych. To, że dano nam szansę dofinansowania na Podkarpaciu, jeszcze mocniej nas tu przyciągnęło. Znaleźliśmy świetne miejsca do realizacji zdjęć. My w filmie oszukujemy trochę. Ujęcie uliczki w Jarosławiu jest sklezione z ujęciem podwórka w Budapeszcie. Byliśmy tu 6 dni i kręciliśmy w wielu miejscach –* mówił podczas rzeszowskiej premiery Janusz Wąchała producent filmu.

Zdjęcia powstawały także w skansenie w Sanoku, w Zagórz, w Sieniawie i w Zarzeczcu oraz w Posadzie Rybotyckiej, a także w iwonickim kościele oraz nad Wisłokiem, który grał granicę między Rosją a Austro-Węgrami.

Autorskie kino poetyckiej nadziei

O naturze dobra i zła, potrzebach współczesnego człowieka oraz roli artysty, w pełnym komercyjnym świecie – na kilka godzin przed rzeszowską premierą – reżyser i scenarzysta Krzysztof Zanussi udzielił wywiadu Biuru prasowemu UMWP.

– *Żyjemy w pewnym kokonie w tej chwili, to kokon bezpieczeństwa i zamożności, ale to wszystko jest pozorne. Bo to co w nas głęboko siedzi, to siedzi i wystarczy,*

foto: M. Mielniczuk

Gościem premiery był odtwórca głównej roli - Jakub Poniedziałek

foto: M. Mielniczuk

Tuż przed projekcją reżyser udzielił nam wywiadu

foto: M. Mielniczuk

Ekipa realizatorska ETERU na premierze w Rzeszowie

żeby nastąpiła jakaś katastrofa, tąpnięcie, kataklizm, a one przecież przychodzą kiedy chcą. Dlatego my musimy być przygotowani do odpowiedzi na bardzo trudne pytania. Do czego jesteśmy zdolni, ile jesteśmy w stanie poświęcić, by bronić tego, co dla nas ważne i święte. Od tych pytań nie można uciec. Do tej refleksji chcę skłonić widza – podkreślał w wywiadzie reżyser.

– *Świat, który tworzę w „Eterze” jest wymyślony, ale w jakiś sposób rze-*

czywisty, na tyle na ile istnieje rzeczywistość w sztuce. I myślę, że ludzie wyjdą z tego filmu może zadumani, chyba z promykiem nadziei, bo ja zdecydowanie nie tworzę filmu, który ludzi przyciągnie. Ja wyraźnie mówię, że miłość jest w stanie odkupić wszystkie grzechy i istnieje miłosierdzie. Ale to wszystko mówię tonem poetyckiej nadziei, bo udowodnić się tego nie da – kończy wywiad reżyser i scenarzysta Krzysztof Zanussi.

Operatorem zdjęć do filmu jest Piotr Niemyjski, producentem - szef produkcji SF TOR Janusz Wąchała, producent i producent wykonawczy wielu filmów fabularnych – między innymi Agnieszki Holland i Krzysztofa Zanussiego.

– *Z ciekawością, obawą i nadzieją patrę, kogo mój film zainteresuje, kogo pociągnie, na kim zrobi wrażenie. To zawsze jest wyzwanie dla każdego artysty, czy film trafi w swój czas –* podsumowuje reżyser.

Krzysztof Zanussi – reżyser filmowy, teatralny, scenarzysta, producent, eseiści, filozof, uważany jest za jednego z najwybitniejszych reżyserów polskiego kina. Jego filmy przepięknie są refleksją nad naturą ludzką. W swym autorskim kinie ukazuje życie wewnętrzne bohaterów przez pryzmat wyborów moralnych. Zanussi jest autorem kilkudziesięciu filmów, wśród których: „Życie rodzinne”, „Iluminacja”, „Imperatyw”, „Rok spokojnego słońca” czy „Barwy ochronne” stały się kanonem polskiej kinematografii. Wiele razy był nagradzany, między innymi na najbardziej prestiżowych festiwalach w Cannes, Wenecji i Berlinie.

W Jasionce wylądował

TEKST / FOTOGRAFIE: SEBASTIAN KIESZKOWSKI
PROJEKT / WYKONANIE: SEBASTIAN KIESZKOWSKI
BIURO PRASOWE UMWP

Największy w Polsce frachtowiec

Szerokokadłubowy Boeing 767 w wersji cargo chwilę po 13:25, 20 listopada wylądował na lotnisku w Jasionce. Samolot będzie zbazowany na podkarpackim lotnisku skąd planowane są jego loty towarowe po Europie oraz m.in. do Ameryki Północnej, Azji i na Bliski Wschód. Wszystkiemu przyglądał się Władysław Ortyl, marszałek województwa podkarpackiego.

Marszałek Władysław Ortyl podczas konferencji prasowej mówił, że to kolejny etap rozwoju podrzeszowskiego lotniska. Przypomnił o podpisanym w Miami liście intencyjnym o utworzenie połączeń towarowych, budowie specjalnego terminala czy ulokowanie u nas, drugiego po Warszawie, punktu fitosanitarnego w Polsce.

”

Rozwijamy lotnisko, aby Podkarpacie było bramą dla Europy Środkowo-Wschodniej. Wierzę, że dzisiejsze bazowanie Boeinga 767, to kolejny krok w stronę uruchomienia regularnych połączeń cargo. To szansa na zwiększenie eksportu – nie tylko dla firm z naszego regionu, ale również przyciągnie do Jasionki towarów z innych części Polski, a także Słowacji, Węgier czy Ukrainy – mówił marszałek Ortyl.

Wagę wydarzenia podkreślał również Wojciech Nocuń, szef sprzedaży SkyTaxi. Mówił, że jest to wyzwanie, choć wrocławska spółka jako przewoźnik cargo ma już doświadczenie.

- Samolot, który lądował dziś w Jasionce pozwoli nam dołączyć do grona graczy rynku przewozów towarowych oferujących loty międzykontynentalne – podkreślał W.Nocuń. – Umieszczenie bazy w Rzeszowie otwiera nam możliwości obsługi samolotu w miejscu, gdzie dostępna jest pełna infrastruktura wymagana dla tego typu maszyny. Odpowiednia droga startowa, łatwość organizacji wylotów i przylotów, elastyczność pracy samego lotniska i jego dostępność – wszystko to przemawia za Rzeszowem – dodał.

- Konsekwentnie realizujemy plan rozwoju centrum lotniczego cargo, wykorzystując unikalne położenie geograficzne naszego lotniska. Rok temu zainaugurowaliśmy działalność w nowoczesnym terminalu towarowym, a dziś uruchamiamy bazę dla największego w Polsce samolotu transportowego. Liczę, że szybko przełoży się to na wzrost wolumenu obsługiwanego frachtu oraz zwiększenie liczby operacji cargo – mówi Michał Tabisz, Prezes Zarządu Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka.

Lądowaniu przyglądał się Władysław Ortyl, władca lotniska oraz spółki SkyTaxi

Konferencja prasowa na chwilę przed lądowaniem samolotu

Od lewej: M.Tabisz, W.Nocuń, W.Ortyl, Z.Halat

Wnętrze Boeinga 767 robi ogromne wrażenie

To pierwszy tej klasy samolot zarejestrowany w Polsce, a także operowany przez krajowego przewoźnika - wrocławską spółkę SkyTaxi.

Maksymalny

zasięg to 9600 km, a całkowita przestrzeń ładunkowa to ponad 440 m³.

Co wiemy o Boeing

767 Cargo

W dolnym łuku

mieści się do 12 kontenerów LD-2, natomiast górny pokład można zapełniać paletami w 5 różnych konfiguracjach.

Maszyna może

zabrać na pokład do 45 ton. Przestrzeń ładunkowa może zostać schłodzona nawet do 3°C.

Kongres 590

- święto biznesu, nauki i nowych technologii

Monika Konopka, Fot. M. Mielniczuk

Trzecia edycja Kongresu 590, który ponownie gościł na Podkarpaciu, zgromadziła rekordową liczbę gości, bo aż 6 tysięcy! To dowód na to, iż kongres wypracował już swoją wysoką pozycję i wpisał się do kalendarza biznesowo-gospodarczych spotkań w kraju. Gośćmi wydarzenia byli m.in. Prezydent RP Andrzej Duda oraz szef polskiego rządu – Mateusz Morawiecki.

Polska gospodarka jak lokomotywa

Gospodarka, biznes, innowacje, nauka, postęp – to słowa, które najczęściej padały na Kongresie 590. Odmieniane przez wszystkie przypadki, wypowiedziane po polsku i angielsku wypełniały treść wystąpień, debat i konferencji.

– *Witam Państwa na Podkarpaciu, które należy do czołówki innowacyjnych regionów w Polsce, gdzie cały czas się rozwijamy, uczymy, tworzymy nowoczesną rzeczywistość* – takimi słowami przywitał gości kongresu marszałek województwa Władysław Ortyl, a prezydent Andrzej Duda zapewnił:

– *Cieszę się, że to wielkie wydarzenie gospodarcze odbywa się już po raz trzeci na Podkarpaciu i gromadzi tak ogromną liczbę uczestników* – powiedział prezydent dodając – *Jeżeli nasza gospodarka ma być nowoczesna i innowacyjna, to jej budowanie trzeba zacząć od kształcenia dzieci. Konieczna jest współpraca pomiędzy przedsiębiorcami a szkołami.*

Premier Mateusz Morawiecki, który był gościem drugiego dnia kongresu, mówił z kolei: – *Uwolniliśmy potencjał polskiej gospodarki, mamy najszybszy wzrost gospodarczy w Unii Europejskiej, który podała Eurostat. Jest się z czego cieszyć* – mówił premier.

Wśród gości kongresu byli również: Jarosław Gowin – wicepremier, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Jerzy Kwiecieński – Minister Inwestycji i Rozwoju, Jan Krzysztof Ardanowski – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Cyfryzacji Marek Zagórski, Jadwiga Emi-

lewicz – Minister Przedsiębiorczości i Technologii, Anna Zalewska – Minister Edukacji, Elżbieta Rafalska – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Adam Hamryszczak – podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju. Byli także ministrowie Kancelarii Prezydenta, parlamentarzyści, prezesi rządowych spółek i prywatnych firm krajowych oraz zagranicznych, przedstawiciele organizacji pozarządowych i świata nauki.

Podkarpacka firma znów nagrodzona

Wśród gości specjalnych znaleźli się: znawca finansów światowych firm z sektora technologicznego Imram Khan założyciel oraz dyrektor Proem oraz Thomas J. Lee – współzałożyciel i partner firmy badającej światowe makrorynki Fundstrat Global Advisors.

Przez dwa dni kongresu 500 panelistów uczestniczyło w dziesiątkach debat, które poświęcone były m.in. takim tematom jak: kondycja polskiej i światowej gospodarki, nowe technologie, rozwój nauki, ochrona środowiska naturalnego, inwestycje samorządowe oraz wielu innym. Goście kongresu mogli również toczyć biznesowe rozmowy w wyznaczonych strefach, albo na stoiskach wystawców.

Podczas wydarzenia promowało się województwo podkarpackie. Stoisko Podkarpacia odwiedził m.in. prezydent Andrzej Duda wraz z marszałkiem Władysławem Ortylem.

Pierwszy dzień kongresu zakończył się uroczystą galą, podczas której wrę-

czono Nagrody Prezydenta. Wśród nagrodzonych znalazła się firma z Podkarpacia – Ultratech.

Po prezydenckiej gali marszałek województwa zaprosił gości kongresu na Bankiet Podkarpackie Smaki. Serwowano na nim przysmaki inspirowane dawną, podkarpacką kuchnią.

6 000
gości

110
stoisk wystawienniczych

600
dziennikarzy

17
bloków tematycznych

500
panelistów

KONGRES 590

III edycja Kongresu 590 zgromadziła 6 tysięcy uczestników, którzy przez 2 dni dyskutowali o polskiej gospodarce. Wśród nich był prezydent oraz premier RP, ministrowie, parlamentarzyści, prezesi spółek rządowych oraz prywatnych firm, ludzie świata nauki oraz przedstawiciele NGO. W trakcie kongresu, na specjalnych stoiskach, swój potencjał gospodarczy prezentowało 110 firm.

Na świętowanie Bożego Narodzenia,
życzymy Państwu,
aby przyście Jezusa na świat wyzwalało
dobro, mądrość i piękno
oraz

pozwalalo przy wigilijnym stole cieszyć się radosnymi, pięknymi
i wzruszającymi chwilami w gronie tych, którzy są nam najbliżsi.

Życzymy, aby świąteczne spotkania na nowo rozbudzały
radość, wzajemny szacunek i serdeczność, przypominając,
że tajemnica Bożego Narodzenia tkwi w sercu każdego z nas.

Życzymy także, aby Nowy 2019 Rok
obfitował w Boże Błogosławieństwo,
które pozwoli Państwu w zdrowiu i z optymizmem patrzeć w przyszłość.

Zarząd Województwa Podkarpackiego

